

İHLÂS VE SAMİMİYET

(08 Şubat 2019 Cuma Vaazı)

Vaaz Planı:

1. Hadis: Mağaraya Sığınan üç kişi
2. İhlasın Tanımı
3. Ayetlerde İhlas Kavramı
4. İhlas ile Niyet Arasındaki Bağlantı
  - 4.a. Hadis: Ameller Ancak Niyetlere Göredir
  - 4.b. Hadis: Kıyamet Günü Allah'ın Huzuruna Çıkarılan Üç Kişi
5. Din Samimiyettir
6. Samimiyet ve İhlas Amellerin Özüdür
7. Şeytan İhlashı Kişilere Zarar Veremez
8. Samimi Amelin Neticesi

İHLÂS VE SAMİMİYET

1. Mağaraya Sığınan üç kişi

Muhterem Müminler!

Bugün ki sohbetime Peygamber Efendimiz (s.a.s.)'in anlattığı bir kıssa ile başlamak istiyorum:

“Sizden evvel ki ümmetlerden üç kişi yola çıktılar. Gece olması sebebiyle bir mağaraya girdiler. Derken dağdan bir taş yuvarlandı ve mağaranın ağzını kapattı. Bunun üzerine şöyle dediler:

“İyi amellerimizle dua etmekten başka bizi buradan hiçbir şey kurtaramaz!” İçlerinden birisi şöyle dua etti:

“–Allah'ım! Benim çok ihtiyar annem ve babam vardı. Onlardan evvel ne çocuklarıma ne de hayvanlara bir şey içirmezdim. Günün birinde odun toplamak için uzaklara gitmiştim. Onlar uyuyuncaya kadar dönemedim. Akşam yemeklerini hazırladım; fakat onları uyumuş buldum. Onları uyandırmayı ve onlardan evvel ailece süt içmeyi hoş görmedim. Elimde süt olduğu hâlde onların uyanmalarını bekledim. Nihayet gün ağarmaya başladı. Çocuklar ayaklarının altında aklıktan ağlıyorlardı. Derken, annem ve babam uyandılar ve sütlerini içtiler. Allah'ım! Eğer bu işi Sen'in rızân için yapmışsam, bu taştan çektiğimiz belâyı bizden uzaklaştır!” Bunun üzerine taş bir parça açıldı, lâkin çıkılacak gibi değildi.

İkincisi dar bir zamanda kendisine muhtaç olmasını fırsat bilen amcasının çok sevdiği kızıyla birlikte olmak istemiş, o da yüz dinar getirirse buna razı olacağını bildirmişti. Çalışıp yüz dinar biriktiren bu genç, amcasının kızıyla birlikte olacağı sırada onun “Ey Allah'ın kulu Allah'tan kork! (Nikah olmadan) benimle birlikte olma” demesi üzerine bundan vazgeçmiş, bu olayı naklettikten sonra “Allah'ım! Bu işi sırf Sen'in rıza için yaptım. Bunun hatırına bizi bu beladan kurtar.” Diye dua etmiş, mağaranın kapısı bir parça daha açıldı, (ancak) yine çıkılabilecek derecede değildi.

Üçüncü şahıs da şöyle dua etti:

“–Allah'ım! Ücretle birkaç amele tuttum ve ücretlerini verdim. Lâkin biri ücretini almadan bıraktı gitti. Onun ücretini ürettim. Onun hesabına mal çoğaldı. Bir müddet sonra o adam yanıma gelerek: “–Ücretimi ver!” dedi.

Ben de: “–Şu gördüğün deve, öküz, koyun vs. senin ücretinden üremiştir, al hepsini götür!” dedim.

O da: “–Ey Allah'ın kulu! Benimle alay etme!” dedi.

“– Seninle alay etmiyorum, hakikati söylüyorum.” dedim.

Bunun üzerine malları aldı ve hepsini sürüp götürdü. Hiçbir şey bırakmadı.

İlâhî! Eğer bunu Sen’in rızan için yapmışsam, içinde bulunduğumuz belâyı üzerimizden defet!”

(Nihayet) taş, mağaranın ağzından kaydı, onlar da mağaradan çıkarak yollarına devam ettiler.” (Buhârî, Büyû, 98; İcâre, 12; Müslim, Zikir, 100)

Hadisi şerifte samimiyetle, sadece Allah’ın rızası gözetilerek yaptıkları amellerle dua eden üç kişinin duasının kabul olunduğu anlatılmaktadır. Samimiyetle yapılan ameller ve ihlasla yapılan dualar kabul olunmaktadır. Hadis-i şeriften anlaşıldığı üzere dar zamanlarımızda dualarımızın kabulüne vesile samimi amellerimiz olsun ki Hak Teala katında dualarımız müstecab olsun.

أَدْعُوا اللَّهَ وَأَنْتُمْ مُوقِنُونَ بِالْإِجَابَةِ وَاعْلَمُوا أَنَّ اللَّهَ لَا يَسْتَجِيبُ دُعَاءَ مَنْ قَلْبٍ غَافِلٍ لَاهٍ.

“Kabul edileceğine kesin olarak inanarak Allah’a dua ediniz ve biliniz ki, Allah gafil bir kalpten gelen duayı kabul etmez.” (Tirmizî, Daavât 66.)

Samimi, gönülden olmayan ibadeti ve duayı Allah-u Teala kabul etmiyor.

2. İhlasın Tanımı:

İhlâs, sözlükte “arınmak, saflaşmak, kurtulmak” manasındaki (خلص) hulûs/halâs kökünden türetilmiş olup “bir şeyi, içine karışmış ve değerini düşürmüş olan başka şeylerden temizleyip arındırmak, saflaştırmak” anlamındadır. **İhlâs, “ibadet ve iyilikleri riyadan ve çıkar kaygılarından arındırıp sadece Allah için yapmak” demektir.** Daha geniş olarak ihlâs, şirk ve riyadan, bâtil inançlardan, kötü duygulardan, çıkar hesaplarından ve gösteriş arzusundan kalbi temizlemeyi, her türlü hayırlı faaliyete iyi niyetle yönelmeyi ve her durumda yalnızca Allah’ın rızasını gözetmeyi ifade eder. Fudayl b. İyâz’a, “**İnsanların hatırı için ameli terk etmek riya, onları memnun etmek için amel etmek şirk, bu iki durumdan kurtulmak ihlâstır**” şeklinde bir söz isnat edilmekle birlikte (et-Ta’rîfât, “el-İhlâs” md.) riya genellikle “sırf Allah rızâsı için yapılması gereken amele gösteriş katmak” anlamında kullanılır. (Süleyman Ateş, İhlas, DİA, İstanbul 2000, 21/535)

Cüneyd-i Bağdadi’ye göre ihlas, Allah ile kul arasında bir sırdır. Bu sebepten Melek onu bilmeyeceği için iyilik olarak yazamaz; şeytan da bundan habersiz olduğu için onu bozamaz. Hevâ ve heves de onu kendine meylettiremez.

Ebu Ali Dekkak, ihlasın gösterişten kaçmak ve halkın nazarlarından korunmak olduğunu söyleyerek, ihlaslı bir kimsede riyanın bulunmayacağını söylemiştir. (Selçuk Eraydın, Tasavvuf ve Tarikatlar, İstanbul 2011, 164)

3. Ayetlerde İhlas Kavramı:

Allah (c.c.) müminleri anlatırken:

وَمَا أُمِرُوا إِلَّا لِيَعْبُدُوا اللَّهَ مُخْلِصِينَ لَهُ الدِّينَ حُنَفَاءَ وَيُقِيمُوا الصَّلَاةَ وَيُؤْتُوا الزَّكَاةَ وَذَلِكَ دِينُ الْقِيَمَةِ

“Halbuki onlara, ancak dini Allah’a has kılarak, hakka yönelen kimseler olarak O’na kulluk etmeleri, namazı kılmaları ve zekâtı vermeleri emredilmişti. İşte bu dosdoğru dindir.” (Beyyine, 98/5)

مُخْلِصِينَ لَهُ الدِّينَ: Dini Allah’a has kılmak, Allah’a gönülden inanıp, samimiyetle ve içtenlikle yalnız O’na kulluk etmektir. Dini Allah’a has kılmak, Allah’a kulluk etme, O’ndan isteme, sadece Allah’ın dinini tanıyıp her türlü batıldan sakınmaktır.

إِنَّا أَنْزَلْنَا إِلَيْكَ الْكِتَابَ بِالْحَقِّ فَاعْبُدِ اللَّهَ مُخْلِصًا لَهُ الدِّينَ

“(Resûlüm!) Şüphesiz ki Kitab'ı sana hak olarak indirdik. O halde sen de dini Allah'a has kılarak (ihlâs ile) kulluk et.” (Zümer, 39/2)

قُلِ اللَّهُ أَعْبُدْ مُخْلِصًا لَهُ دِينِي

“De ki: "Ben dinimi Allah'a has kılarak sadece O'na ibadet ediyorum.” (Zümer, 39/14)

Rabbimiz Kur'an-ı Kerim'de peygamberlerin samimi, ihlaslı olmalarına dikkat çekmiştir. Yusuf a.s. hakkında:

إِنَّهُ مِنْ عِبَادِنَا الْمُخْلِصِينَ

“Şüphesiz o ihlâslı kullarımızdandı.” (Yusuf, 12/24) Meryem suresi 51. ayette Hz. Musa'nın, Sâd suresi 45-46. Ayetlerde Hz. İbrahim, İshak ve Yakub'un ihlaslı, samimi peygamberler olduğundan bahsedilmektedir.

4. İhlas ile Niyet Arasındaki Bağlantı:

İbadetlerin görünen tarafı, şekli yönü olmakla birlikte, ibadetin özü, ruhu niyet ve ihlâstır.

4.a. Ameller Ancak Niyetlere Göredir

إِنَّمَا الْأَعْمَالُ بِالنِّيَّاتِ، وَإِنَّمَا لِغَلِّ أَمْرِيءٍ مَا نَوَى فَمَنْ كَانَتْ هِجْرَتُهُ إِلَى اللَّهِ وَرَسُولِهِ فَهَجْرَتُهُ إِلَى اللَّهِ وَرَسُولِهِ، وَمَنْ كَانَتْ هِجْرَتُهُ لِدُنْيَا يُصِيبُهَا، أَوْ امْرَأَةٍ يَنْكِحُهَا فَهَجْرَتُهُ إِلَى مَا هَاجَرَ إِلَيْهِ

“Yapılan işler niyetlere göre değerlendirilir. Herkes yaptığı işin karşılığını niyetine göre alır. Kimin niyeti Allah'a ve Resûlü'ne varmak, onlara hicret etmekse, eline geçecek sevap da Allah'a ve Resûlü'ne hicret sevabıdır. Kim de elde edeceği bir dünyalığa veya evleneceği bir kadına kavuşmak için yola çıkmışsa, onun hicreti de hicret ettiği şeye göre değerlendirilir.” (Buhârî, Bed'ü'l-vahy, 1)

Ameller ancak niyetlere göredir, niyete göre muteber, makbul olur yahut olmaz.

İmam-ı Buhari'nin “Sahihi Buhari” ismi ile meşhur eserine mukaddime, ön söz olmaksızın doğrudan bu hadisi şerif ile başlaması son derece anlamlıdır. Bu hadis içeriği, muhtevası bakımından, medaru'l İslam (İslâm'ın temel esaslarından, rükünlerinden) kabul edilen dört hadisten biridir. Amelin sıhhat ve kemali niyetin halis olmasına bağlıdır. Resulüllah (s.a.s.) Efendimiz bu sözü şu olaydan sonra söylemiştir: Abdullah b. Mesud anlatıyor: “Küçük kabilelere mensup bir adam Ümmü Kays isminde bir hanıma evlenme teklif etmişti. Kadın, hicret etmedikçe kendisiyle evlenemeyeceğini söyledi. Bunun üzerine o zat hicret etti. O hanım da kendisiyle evlendi. Bundan dolayı biz o kişiye Ümmü Kays Muhaciri ismini vermiştik.” (Taberânî, el-Mu'cemu'l-Kebîr, IV, 106; İbn Hacer, Fethül Bari, 1,10)

Niyet: Sözlükte “yönelmek, ciddiyet ve kararlılık göstermek” gibi anlamlarına gelmektedir. Niyet, “Allah'ın rızasını kazanma arzusuyla ve O'nun hükmüne tâbi olmak üzere fiile yönelen irade” denilmiştir. Niyet, kalbin hemen veya gelecekte fayda sağlayacağına inandığı tarafa yönelişidir. (İbrahim Kafî Dönmez, Niyet, DİA, İstanbul 2007, 33/169-172)

إِنَّ اللَّهَ كَتَبَ الْحَسَنَاتِ وَالسَّيِّئَاتِ ثُمَّ بَيَّنَّ ذَلِكَ: فَمَنْ هَمَّ بِحَسَنَةٍ فَلَمْ يَعْمَلْهَا كَتَبَهَا اللَّهُ عِنْدَهُ تَبَارَكَ وَتَعَالَى عِنْدَهُ حَسَنَةً كَامِلَةً وَإِنْ هَمَّ بِهَا فَعَمَلَهَا كَتَبَهَا اللَّهُ عَشْرَ حَسَنَاتٍ إِلَى سَبْعِمِائَةٍ ضِعْفٍ إِلَى أضعافٍ كَثِيرَةٍ ، وَإِنْ هَمَّ بِسَيِّئَةٍ فَلَمْ يَعْمَلْهَا كَتَبَهَا اللَّهُ عِنْدَهُ حَسَنَةً كَامِلَةً ، وَإِنْ هَمَّ بِهَا فَعَمَلَهَا كَتَبَهَا اللَّهُ سَيِّئَةً وَاحِدَةً

“Allah Teâlâ iyilik ve kötülükleri takdir edip yazdıktan sonra bunların iyi ve kötü oluşunu şöyle açıkladı: Kim bir iyilik yapmak ister de yapamazsa, Cenâb-ı Hak bunu yapılmış mükemmel bir iyilik olarak kaydeder. Şayet bir kimse iyilik yapmak ister sonra da onu yaparsa, Cenâb-ı Hak o iyiliği on mislinden başlayıp yedi yüz misliyle, hatta kat kat fazlasıyla yazar. Kim bir kötülük yapmak ister de vazgeçerse,

Cenâb-ı Hak bunu mükemmel bir iyilik olarak kaydeder. Şayet insan bir kötülük yapmak ister sonra da onu yaparsa, Cenâb-ı Hak o fenalığı sadece bir günah olarak yazar. ” (Buhari, Rikak, 31)

هَمَّ Bir şeye niyetlenip tam yapacakken bir sebeple yapamamaktır. Yüce Allah kulunun içinden geçirip, yapmak isteyip yapacakken gerçekleştirmediği iyiliklere bir iyilik, yine içinden geçirip, yapmak isteyip yapacakken gerçekleştirmediği kötülöklere dahi bir iyilik sevabı takdir ederken, hadisten ecir-sevap hususunda niyetin ne kadar da önemli olduğu anlıyoruz. Niyet amele döner ve iyilik olursa o kişiye on mislinden yedi yüze ve daha fazlası sevap yazılıyor.

İnsanın fiilinin gerçekleşmesi, niyet+azim+kasd+eylem şeklindedir. Bir şeyi yapmayı içinden geçirmek niyet, karar vermek azim, yönelmek kasd, gerçekleştirmek eylemdir.

Niyetle mübahlar, adetler ibadete dönüşür. Yürümek mübah bir iş iken, camiye cemaatle namaz kılmak için olursa, sevap kazandıran bir amel olur. Hasta ziyareti adetten gördüğümüz sıradan bir ziyaret iken, niyeti Allah rızası için bir hasta ziyareti olursa, bu sevap olacaktır. İlim tahsili günlük hayatımızda dünyevi bir iş iken, Allah rızası için olursa, o zaman uhrevi yönü olan kişiye sevap kazandıracak bir salih amel olur. Yoldan giderken eziyet veren bir taşı kaldırıp kenara Allah rızası için konulursa, bu sevap olur.

Hikaye: Genç öğrenci bir ev yaptırır. Hocası gelip, evini görür. Hocası öğrencisini imtihan etmek için, sorar:

- Evladım! Eve niçin pencere yaptın. Öğrenci:
- Işık gelsin diye efendim, der. Hocası:
- Esas gayemiz ezanı duymak olmalı. Böyle olursa zaten ışık da gelecektir.

4.b. Kıyamet Günü Allah'ın Huzuruna Çıkarılan Üç Kişi

Allah Resulü (s.a.s.) Efendimiz: Kıyamet gününde aleyhinde ilk hükmedilen insanlar şunlardır:

Birincisi şehit edilen kimsedir. O Allah'ın huzuruna getirilir. Allah, kendisine olan nimetlerini anlatır. O da, bunları itiraf eder. Cenâb-ı Hakk:

“- Öyleyse bunlara karşı ne yaptın?” diye sorar. Adam:

“- Ya Rabbi! Senin uğruna savaştım öyle ki şehid edildim.” der. Allah (c.c.) buyurur ki:

“- Yalan söyledin! Sen, yalnızca cesur denilsin diye savaştın. Gerçekten öyle de denildi.”

(Sonra) onun hakkında emredilir ve ateşe atılıncaya kadar yüzüstü sürüklenir.

İkincisi ilim öğrenen, başkalarına da öğreten, ayrıca Kur'an da okuyan adamdır. O huzura getirilir. Allah, kendisine olan nimetlerini anlatır. O da itiraf eder. Cenâb-ı Hakk: “- Bunlara karşı ne yaptın?” diye sorar.

Adam: “- İlim tahsîl ettim. Onu başkalarına da öğrettim. Senin uğruna Kur'an da okudum.” der.

Allah buyurur ki: “- Yalan söyledin! Sen âlim denilsin diye ilim öğrendin; iyi okuyucudur desinler diye Kur'an okudun. Hakikat öyle de denildi. Sonra hakkında emrolunur ve ateşe, yâni cehenneme atılıncaya kadar yüzüstü sürüklenir.

Üçüncüsü Cenâb-ı Hakk'ın kendisini genişlettiği, malın her çeşidinden verdiği adamdır. O getirilir. Allah ona olan nimetlerini anlatır. O da bunları itiraf eder. Cenâb-ı Hakk: “- Öyleyse bunlara karşı ne yaptın?” diye sorar.

Adam: “- Hakkında infâk edilmesini emir buyurduğun hiçbir yol bırakmadım. Malımı ancak senin yolunda harcadım.” der.

Cenâb-ı Hakk buyurur: “Yalan söyledin! Onları ancak cömerttir denilesin diye yaptın. Nitekim öyle de denildi.” Sonra hakkında emredilir ve cehenneme atılıncaya kadar yüzüstü sürüklenir. (Müslim, İmare, 152)

Ebu Ümame el-Bâhili'nin naklettiğine göre, bir adam Hz. Peygamber (s.a.s.)'e geldi “Şöhret ve kazanç (ganimet) elde etmek için savaşıyor kimse hakkında ne dersin? diye sordu. Resulullah (s.a.s), “**Onun için hiçbir şey yoktur.**” dedi. Adam sorusunu üç defa tekrarladı. Allah Resülü her defasında “**Onun için hiçbir şey yoktur.**” diyerek böyle birinin mükafat elde edemeyeceğini belirtti ve sonra:

إِنَّ اللَّهَ لَا يَقْبَلُ مِنَ الْعَمَلِ إِلَّا مَا كَانَ لَهُ خَالِصًا وَابْتِغَىٰ بِهِ وَجْهَهُ

“Allah sadece samimi bir şekilde ve kendi rızası gözetilerek yapılan amelleri kabul eder.” (Nesai, Cihad, 24) buyurdu.

Yaptığımız işle yeryüzünde Allah (c.c.) dışında tüm insanları memnun etsek, ancak Allah razı olmasa o işin hiçbir kıymeti olamaz.

5. Din Samimiyettir

Allah Resülü (s.a.s.) Efendimiz, dini bize öz bir şekilde şöyle anlatmıştır:

عَنْ تَمِيمِ بْنِ أَوْسِ الدَّارِيِّ أَنَّ النَّبِيَّ قَالَ: الدِّينُ النَّصِيحَةُ. قُلْنَا: لِمَنْ؟ قَالَ لِلَّهِ، وَلِكِتَابِهِ،
وَلِرَسُولِهِ، وَلِأَنْمَةِ الْمُسْلِمِينَ وَعَامَّتِهِمْ

Peygamberimiz, Efendimiz (s.a.s); “**Din, samimiyettir.**” buyurmuştur. Orada bulanık sahabeden bazıları; -“Ya Resulallah! Din Kime karşı samimi olmaktır” diye sorunca, Efendimiz (s.a.s) şöyle cevap verdi. “**Allah’a, Kitabına, Resulüne, Müslümanların önderlerine ve bütün Müslümanlara karşı samimi olmaktır.**” (Müslim İman, 95)

Bu hadis de medaru’l İslam (İslâm’ın temel esaslarından, rükünlerinden) kabul edilen dört hadisten biridir. Mana yönünden çok geniştir. Nasihat, sözlükte nush kökünden türeyen “bir şey saf, halis olmak, kötülük ve bozukluktan uzak bulunmak; iyi niyet sahibi olmak ve başkasının iyiliğini istemek” anlamlarına gelmektedir. (bkz. Mustafa Çağrı, Nasihat, DİA, İstanbul 2006, 32/408-409)

النَّاصِحُ الْخَالِصُ مِنَ الْعَسَلِ arı, duru, saf oldu demektir. Arapçada saf bala nâsîh denilmektedir. Kur’an-ı Kerim’de içten, ihlaslı ve samimi tevbelere tevbe-i nasuh denmiştir.

يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا تَوْبُوا إِلَى اللَّهِ تَوْبَةً نَّصُوحًا

“Ey iman edenler! İçtenlikle ve kararlılık içinde Allah’a tövbe edin.” (Tahrim, 66/8)

Hadisin Yorumu: Hadis-i şerifte geçen Allah’a karşı samimiyet iman ve kulluk; Kur’an’a karşı samimiyet emir ve yasaklarına uyma; Hz. Peygamber’e karşı samimiyet onun sünnetini rehber edinme ve model alma; yöneticilere karşı karşı samimiyet onlardan hak yolda olanlara itaat edip destek verme, toplumsal görevleri yerine getirme; müslümanların umumu karşı samimiyet müslümanların haklarına riayet etme olarak yorumlanmıştır.

İnsanlarla ilişkilerde samimiyet ve içtenlikte bugün kaybettiğimiz bir değerdir. Dostluklarda çıkar, menfaat, dünyalık bir kazanç vb. maksatlar olmamalıdır. Peygamber Efendimiz (s.a.s.) hiçbir gölgenin olmadığı sadece Allah’ın arşının gölgesinin olduğu mahşer gününde O’nun arşının gölgesinde konaklayacak yedi sınıf insan arasında Allah için birbirini sevenler, Allah için bir araya gelenleri müjdelemiştir.

“...وَرَجُلَانِ تَحَابَّا فِي اللَّهِ اجْتَمَعَا عَلَيْهِ وَتَفَرَّقَا عَلَيْهِ...”

“...Birbirlerini Allah için sevip buluşmaları da ayrılmaları da Allah için olan iki insan...” (Buhârî, Ezan 36, Zekât 16)

Hadis-i Kutsi de Allah (c.c.) “Nerede benim rızâm için birbirlerini sevenler? Gölgeden başka gölgenin bulunmadığı bugün onları, kendi arşımın gölgesinde gölgelendireceğim.” (Müslim, Birr, 37) buyurmuştur.

6. Samimiyet ve İhlas Amellerin Özüdür: Niyetsiz ibadet olmayacağı gibi ihlassız amel de Allah-u Teala'ya ulaşmaz. Allah'ın (c.c.) sevgisi, rızası ihlasla yapılan amellerdedir.

إِنَّ اللَّهَ لَا يَنْظُرُ إِلَى صُورِكُمْ وَأَمْوَالِكُمْ ، وَلَكِنْ يَنْظُرُ إِلَى قُلُوبِكُمْ وَأَعْمَالِكُمْ

“Allah Teâlâ sizin yüzlerinize ve mallarınıza bakmaz, kalblerinize ve amellerinize bakar.”

(Müslim, Birr, 33) İnsanlar dış görünüşe, şekle, surete bakar hatta buna değer verirler. İnsanların Allah katındaki değeri dış görünüşleri, makamları, nesepleri, malları ile değil amelleri ve samimiyetleri iledir.

Kur'an-ı Kerim'de Allah (c.c.) şöyle buyuruyor.

قُلْ إِنَّ صَلَاتِي وَنُسُكِي وَمَحْيَايَ وَمَمَاتِي لِلَّهِ رَبِّ الْعَالَمِينَ

“Ey Muhammed! De ki; Şüphesiz benim namazım, ibadetlerim, yaşamım ve ölümüm Âlemlerin Rabbi olan Allah içindir.” (En'am, 6/162)

Peygamber Efendimiz (s.a.s.) şöyle buyurmuştur:

مَنْ لَمْ يَدَعْ قَوْلَ الزُّورِ وَالْعَمَلَ بِهِ فَلَيْسَ لِلَّهِ حَاجَةٌ فِي أَنْ يَدَعَ طَعَامَهُ وَشَرَابَهُ

“Kim yalan sözü ve yalan ile iş yapmayı bırakmazsa Allah'ın onun yemesini ve içmesini terk etmesine ihtiyacı yoktur” (Buhari, Savm, 8)

رُبَّ صَائِمٍ لَيْسَ لَهُ مِنْ صِيَامِهِ إِلَّا الْجُوعُ وَرُبَّ قَائِمٍ لَيْسَ لَهُ مِنْ قِيَامِهِ إِلَّا السَّهَرُ

“Nice oruç tutanlar vardır ki onların oruçtan nasipleri sadece aç (ve susuz) kalmalarıdır. Nice geceleri namaz kılanlar vardır ki onların namazdan nasipleri sadece uykusuz kalmaktır.” (İbn Mace, Sıyam, 21)

Ayet ve hadisler bize ibadetlerin Allah rızası için yapıldığında kabul olduğunu, başka niyetlerle yapılan ibadetlerin görünüşte ibadet, hakikatte Allah katında hiçbir değeri olmadığını gösteriyor.

Hikaye: Ebü'l-Leys es-Semerkindî anlatıyor: “Allah rızasından başka maksatlar için ibadet edenlerin hali, kesesine çakıl taşı doldurup çarşıya çıkan adama benzer, insanlar uzaktan kesesini dolu görünce, 'Ne zengin adam' derler. Hakkında böyle söylenmesinden başka ona hiçbir fayda gelmez. Çarşıdan bir şey almak istese, kesesindeki çakıl taşlarına kimse bir şey vermez.”

Samimiyetsiz adamın kazancı, sırtında faydasız bir yük, insanlar katında tesirsiz ve geçersiz riyakârlık, ötede ise azaptır. Dünyada samimiyetsiz insanın dünyada ameli çok gözükse de ahirette boş olacaktır.

7. Şeytan İhlâslı Kişilere Zarar Veremez:

Âyetlerde bildirildiğine göre şeytan ihlâslı kişilere zarar veremeyeceğini itiraf etmiştir. Hicr suresi 39 ve 40. Ayetlerde ve:

قَالَ فَبِعِزَّتِكَ لَأُغْوِيَنَّهُمْ أَجْمَعِينَ إِلَّا عِبَادَكَ مِنْهُمُ الْمُخْلِصِينَ

İblîs, "Senin kudretine andolsun ki rabbim, samimi kulların hariç, insanların topunu kesinlikle yoldan çıkaracağım" dedi. (Sa'd, 38/82-83)

8. Samimi Amelin Sonucu

Peygamber Efendimiz (s.a.s.) samimi bir kişinin yaptığı küçük iyiliklerin nelerin değişimine sebep olduğunu bize haber vermektedir. Geçmiş zamanda bir adam;

“- Ben bu gece mutlaka bir sadaka vereceğim.” Diyerek evinden çıkar. Sadakasını (bilmeden) iffetsiz bir kadına verir.” Sabah olduğunda insanlar bu gece iffetsiz bir kadına sadaka verilmiş diye konuşurlar.

Adam: “- Allah’ım! Sana hamd olsun, ben mutlaka bu gece bir sadaka vereceğim.” Diyerek evinden çıkar. Sadakasını (bilmeden) zengine verir.” Sabah olduğunda insanlar bu gece zengine sadaka verilmiş diye konuşurlar.

Adam: “- Allah’ım! Sana hamd olsun, ben mutlaka bu gece bir sadaka vereceğim.” Diyerek evinden çıkar. Sadakasını (bilmeden) hırsıza verir.” Sabah olduğunda insanlar bu gece hırsıza sadaka verilmiş diye konuşurlar.

Adam: “- Allah’ım! Sana hamd olsun, iffetsiz bir kadına, zengine, hırsıza (sadaka verdim)

Uykusunda o kimseye şöyle denildi: “ Hırsıza verdiği sadaka belki onu yaptığı hırsızlıktan utandırıp vazgeçirmiştir. İffetsiz kadın yaptıklarından vazgeçip iffetli kadın olacaktır. zengin bundan ibret alıp Allah’ın kendisine verdiği mallardan verecektir.” (Buhârî, Zekât, 14; Müslim, Zekât, 78)

Hikaye: Ebû Saîd-i Harrâz'ın bâzı işlerini gören ve ona hizmet eden bir kişi vardı. Ebû Saîd ihlâslı amel etmesi için ona ihlâstan bahsetmişti. O kişi kendisini yoklayıp, yaptığı işlerde ihlâsının olmadığını görünce, o yeri ve işini bıraktı. Bir zaman sonra Ebû Saîd o kişi ile karşılaştığında; "Neden bizi bıraktın?" deyince, o kişi; "Yaptığım işte ihlâs bulamadım." cevâbını verdi. Ebû Saîd de; "Ben sana ameli terk et demedim, ihlâsı ara dedim. İşine devâm et ve ihlâsı elde etmeye çalış." buyurdu.

Bizlerde amellerimizde samimiyeti, ihlâsı aramalı, her vesile ile Allah’ın rızasını kazanmaya çalışmalıyız. Rabbimizin rızası hangi ameldedir bilinmez, ama tüm işlerimizde halis niyetle O’nun rızasını aramalıyız. Samimiyeti yok eden, amelleri boşa çıkaran gösteriş ve riyadan sakınmalıyız. Hz. Peygamber (s.a.s.) Efendimiz:

مَنْ فَارَقَ الدُّنْيَا عَلَى الْإِخْلَاصِ لِلَّهِ عَزَّ وَجَلَّ فِي عِبَادَتِهِ لَا شَرِيكَ لَهُ ، وَإِقَامِ الصَّلَاةِ ، وَإِيتَاءِ
الزَّكَاةِ ، فَارَقَهَا وَاللَّهُ عَنْهُ رَاضٍ

“Kim hiçbir ortağı olmayan, tek olan Allah’a samimiyetle ibadet ederek, namazı dosdoğru kılarak, zekatı vererek dünyadan ayrılırsa Allah kendisinden razı olmuş halde ölür.” (İbn Mace, Sünnet, 9)

Hz. İbrahim (a.s.)’ın Kur’an-ı Kerim’de geçen duası da dualarımız arasında olsun.

يَوْمَ لَا يَنْفَعُ مَالٌ وَلَا بَنُونَ
إِلَّا مَنْ آتَى اللَّهَ بِقَلْبٍ سَلِيمٍ

“İnsanların diriltileceği gün ve Allah’a temiz bir kalple gelenler dışında, malın da çocukların da fayda vermeyeceği gün beni mahcup etme!” (Şuara, 88-89)

Sanma ey hace ki senden zer ü sim isterler

Yevme la yenfau da kalb-i selim isterler

(Ey efendi sanma ki senden altın ve gümüş isterler

Hiçbir şeyin fayda vermediği (Kıyamet) gününde ancak kalb i selim isterler)

Allah’ım! Senden sevgini ve seni sevenlerin sevgisini ve senin sevgine beni ulaştırarak amelleri istiyoruz. Cenabı Hak bizleri, şeytanın musallat olamadığı, niyeti, ameli halis, samimi kullarından eylesin.

Hazırlayan: Hüseyin YAZICI

İl Vaizi